

ОСНОВНІ ДЕТЕРМІНАНТИ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА РІШЕННЯ ЩОДО ІНВЕСТУВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

MAIN DETERMINANTS WHICH INFLUENCE DECISIONS CONCERNING INVESTING IN NATIONAL ECONOMY

У статті проаналізовано характеристики та досліджено інвестиційне середовище та інвестиційний потенціал національної економіки з виділенням факторів впливу на прийняття рішення щодо інвестування в економіку України. В статті визначено інвестиційний потенціал економіки України, а також визначено сфери бізнес-успіху багатьох закордонних компаній, а саме: сільське господарство, споживчі товари та технології, ІТ. Визначено, що внаслідок уповільнення реформ, та в результаті економічної та політичної кризи, спостерігається зменшення притоку іноземних інвестицій. У статті наведено рейтинг показників ділового середовища в Україні. У статті зазначено обсяги прямих іноземних інвестицій в економіку країни. Встановлено, що основними інвесторами в Україні були Кіпр, Нідерланди, Великобританія, Німеччина. Також, вказано регіони України, які мають найбільші інвестиційні надходження. У статті визначено основні компоненти, які характеризують інвестиційну привабливість країни та наведено їх детальний аналіз. Систематизовано фактори впливу на інвестиційне середовище та на рішення щодо інвестування в Україну, та які характеризують економіку України з урахуванням її сильних та слабких сторін.

Ключові слова: інвестиції, національна економіка, інвестиційний потенціал, інвестиційне середовище, прями іноземні інвестиції, економічні фактори, політичні фактори, ділове середовище.

В статті проаналізовані характеристики та досліджені інвестицій-

ная среда и инвестиционный потенциал национальной экономики с выделением факторов влияния на принятие решения об инвестировании в экономику Украины. В статье определен инвестиционный потенциал экономики Украины, а также определены сферы бизнес-успеха многих зарубежных компаний, а именно: сельское хозяйство, потребительские товары и технологии, ИТ. Определено, что в результате замедления реформ, и в результате экономического и политического кризиса, наблюдается уменьшение потока иностранных инвестиций. В статье приведен рейтинг показателей деловой среды в Украине. В статье указаны объемы прямых иностранных инвестиций в экономику страны. Установлено, что основными инвесторами в Украину были Кипр, Нидерланды, Великобритания, Германия. Также, указаны регионы Украины с наибольшими инвестиционными поступлениями. В статье определены основные компоненты, которые характеризуют инвестиционную привлекательность страны и приведен их детальный анализ. Систематизированы факторы влияния на инвестиционную среду и на принятие решения по инвестированию в Украину, которые характеризуют экономику Украины с учетом ее сильных и слабых сторон.

Ключевые слова: инвестиции, национальная экономика, инвестиционный потенциал, инвестиционная среда, прямые иностранные инвестиции, экономические факторы, политические факторы, деловая среда.

УДК 336.5

Трохимець О.І.

д.е.н., професор,
професор кафедри національної економіки, маркетингу та міжнародних економічних відносин
Класичний приватний університет

Trokhymets Olena

Classic Private University

The article analyzes the characteristics and studies the investment environment and investment potential of the national economy with the identification of factors influencing the decision making on investing in the Ukrainian economy. The article identifies the investment potential of the Ukrainian economy, and identifies the areas of business success of many foreign companies, namely: agriculture, consumer goods and technology, IT. It is determined that as the result of the slowdown of reforms and the economic and political crisis, there is a decrease in the inflow of foreign investments. The article describes the rating of business environment in Ukraine. The article shows the volume of foreign direct investment in the country's economy. The main investors in Ukraine were found to be Cyprus, the Netherlands, the United Kingdom, and Germany. Also, the regions of Ukraine with the highest investment income are defined. The article identifies the main components that characterize the country's investment attractiveness and provides a detailed analysis of them. The factors influencing the investment environment and investment decisions in Ukraine were systematized and which characterize Ukraine's economy with regard to its strengths and weaknesses. The factors affecting the investment environment that characterize Ukraine's economy, taking into account its strengths, are as follows: Ukraine is one of the largest consumer markets in Europe; skilled and cheap labor; a government that seeks to improve the business climate to promote investment by reforming the banking sector; quality education system; availability of IT specialists; strategic geographical location and developed transport infrastructure; presence of foreign investors; international financial support; large agricultural industry. The factors that act as weak determinants of the Ukrainian economy are identified, as following: imperfect and contradictory legal framework for the protection of foreign investors; poorly diversified economy – strong dependence on other countries; high level of State Debt; the constant risk of the country's inability to pay for gas; decline in industrial production; a risky and complex business environment.

Key words: investment, national economy, investment potential, investment environment, foreign direct investment, economic factors, political factors, business environment

Постановка проблеми. Зростання економічного розвитку країни неможливе без провадження належної інвестиційної політики та залучення інвестицій. Варто зауважити, що стан економіки країни характеризується значними трансформаційними процесами. Реформи торкнулися практично всіх сфер національної економіки. Втім, враховуючи поточну економіко-політичну ситуацію в країні,

спостерігається уповільнення темпу реформ та їх неоднозначний характер. Таким чином, існують фактори, які унеможливають стабільне втілення інвестиційної політики та забезпечення привабливого інвестиційного клімату. Основними з таких факторів є політична нестабільність, неефективність та корупція у судовій системі, складність законів та нормативно-правових актів, неналежне

дотримання умов укладених договорів та низький рівень управління. Важливість дослідження теми щодо залучення інвестицій в економіку країни обумовлена тим, що саме завдяки інвестиційним надходженням відбувається економічне зростання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Значний внесок у аналіз інвестиційного потенціалу України, державне регулювання інвестиційної діяльності зробили наступні вчені: О.І. Амоша, В.М. Геєць, Т.І. Лепейко, Ю.М. Сафонов, К.С. Шапошников, М.П. Денисенко, О.М. Шапошнікова, О.Ю. Будякова, Т.В. Максимова та ін. Незважаючи на численні наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників, питання щодо виділення факторів впливу на прийняття рішення щодо інвестування в економіку України потребує перманентного моніторингу.

Постановка завдання. Метою дослідження є поглиблення аналізу щодо характеристики та дослідження інвестиційного середовища та інвестиційного потенціалу національної економіки з виділенням факторів впливу на прийняття рішення щодо інвестування в економіку України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Україна має потужний інвестиційний потенціал завдяки потужному споживчому ринку, високоосвіченій, кваліфікованій та компетентній робочій силі, наявності природних ресурсів. Уряд України активно намагається здійснювати заходи щодо пошуку та залучення іноземних інвестицій. Слід зазначити, що багато американських компаній мають бізнес-успіх в Україні, особливо у таких секторах як сільське господарство, споживчі товари та технології, зокрема інформаційні технології. Низка аутсорсингових ІТ компаній обслуговують клієнтів по всьому світу.

Проте, не зважаючи на зусилля уряду щодо дій із залучення іноземних інвестицій, офіційні дані свідчать про низький рівень прямих іноземних інвестицій, а станом на 2018 рік чистий приток іноземних інвестицій становив лише 2% ВВП. Суттєвими обмеженнями щодо притоку прямих іноземних інвестицій є несприятливий інвестиційний клімат (ділове середовище, бізнес-клімат) та корупція.

Уряд України намагається провадити реформи щодо покращення інвестиційного клімату, оскільки розуміє загрози перелічених проблем для національної економіки та необхідність підтримувати макроекономічну стабільність. Втім, незважаючи на

вищевикладене, сам процес реформ уповільнився. Така ситуація викликана не тільки економічною та політичною кризою в Україні, а й тривалою антитерористичною операцією на Сході країни, що унеможлиблює збільшення притоку іноземних інвестицій.

Отже, починаючи з 2014 року спостерігався нестабільний стан інвестування в економіку України. У 2014 році надходження прямих іноземних інвестицій зменшилися до 3 млрд. дол. США і, згідно зі Світовим інвестиційним звітом UNCTAD, знову у 2018 році спостерігалось їх падіння до 2,36 млрд. дол. США [5; 6].

У 2018 році основними інвесторами в Україні були Кіпр, Нідерланди, Великобританія, Німеччина (табл. 2). Інвестиції в основному були здійснені у виробництві, торгівлі та ремонті, сфері нерухомості, фінансах та страхуванні.

Щодо надходження інвестицій по регіонах України, то основними реципієнтами є наступні області (табл. 3).

Проте, як підтверджують факти, найбільші надходження інвестицій мають Дніпропетровська, Донецька, Київська, Харківська, Львівська, Одеська області та м. Київ. Як видно з табл. 3, з 2014 року спостерігається падіння прямих інвестицій в регіони. Це викликано не тільки світовими тенденціями, але й ситуацією в Україні.

Тим не менш, незважаючи на політичні, економічні та адміністративні труднощі, Україна залишається привабливим інвестиційним напрямком з численних причин: країна має великий внутрішній ринок, перевірений аграрний потенціал, енергетичні та мінеральні ресурси та стратегічне географічне положення, що робить його транзитним вузлом та шлюзом до Європи та Євразії. Крім того, чинна влада активно займається реформуванням інвестиційного клімату. У червні 2018 року набрав чинності новий закон, спрямований на більшу прозорість. Країна прогресує за показниками інвестиційного клімату індексу Світового банку Doing Business. У звіті Doing Business 2018 року Україна посідала 74 місце (зі 190 країн). Досягнуто прогресу в отриманні дозволів на будівництво, підключенні до електроенергії, захисту міноритарних інвесторів та транскордонній торгівлі [6; 11; 12].

Отже, розглянемо поточну ситуацію та інвестиційне середовище в країні з урахуванням факторів впливу на прямі іноземні інвестиції.

Таблиця 1

Рейтинг показників ділового середовища в Україні

Назва	Рік	Індекс/місце
Індекс сприйняття корупції [14]	2018	120 зі 176
Світовий Банк. Doing Business [15]	2018	71 зі 190
Глобальний індекс інновації [16]	2018	43 зі 128
ПІІ США в країнах-партнерах (млн долл США, акції, фондові позиції) [13]	2017	\$398
Світовий банк Валовий національний дохід на душу населення [15]	2017	\$3,079

Таблиця 2

Прямі інвестиції (акціонерний капітал) з країн ЄС в економіці України (2010-2018), млн. дол. США

	Обсяги на 1 січня								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Усього з країн ЄС	31 538,4	36 969,1	39 268,9	41 132,3	41 032,8	29 308,0	24 982,8	23 425,7	24 145,2
Австрія	1 674,7	1 798,9	2 317,5	2 476,9	2 314,0	1 351,5	1 152,6	1 099,9	1 038,8
Бельгія	63,2	63,8	84,2	72,2	66,0	104,2	96,8	99,3	103,9
Болгарія	18,2	18,7	23,0	23,9	26,3	22,0	32,1	38,4	39,9
Велика Британія	2 234,1	2 229,9	2 536,4	2 496,9	2 768,2	2 146,2	1 785,2	1 947,0	1 944,4
Греція	262,9	259,8	396,7	394,9	268,3	54,3	41,8	44,3	43,0
Данія	186,0	196,6	199,5	197,2	173,5	149,3	138,8	137,6	153,6
Естонія	137,3	126,7	162,4	172,5	180,4	240,3	243,3	222,1	235,0
Ірландія	139,3	138,0	156,4	167,7	70,1	71,5	72,9	42,8	48,4
Іспанія	70,5	63,4	72,6	70,7	69,0	64,9	56,1	59,0	63,5
Італія	354,2	352,7	349,2	401,7	584,6	207,8	216,4	196,7	201,6
Латвія	86,8	81,4	71,1	79,2	84,6	62,6	49,0	40,0	38,2
Литва	80,4	81,8	81,0	342,9	346,4	188,2	137,1	121,7	124,6
Люксембург	263,0	435,4	488,9	559,5	555,8	398,8	363,9	660,1	515,8
Мальта	22,2	29,9	37,1	41,8	38,2	47,0	46,0	56,9	59,3
Нідерланди	7 461,3	11 389,8	9 323,8	8 727,6	9 007,5	6 887,3	6 090,3	6 028,4	6 395,0
Німеччина	6 009,6	5 001,2	5 329,8	4 496,3	2 908,4	2 110,6	1 604,9	1 564,2	1 682,9
Польща	847,0	913,0	834,3	897,2	819,8	708,0	679,4	509,1	571,3
Португалія	11,4	12,6	23,2	15,6	15,8	7,6	5,5	3,2	4,3
Румунія	18,5	22,1	21,9	24,4	24,9	25,3	20,2	19,3	20,1
Словаччина	64,2	62,1	71,1	70,4	99,7	74,2	72,2	71,1	74,9
Словенія	28,8	28,4	31,6	33,1	36,4	24,7	19,5	18,7	20,1
Угорщина	708,6	697,6	678,5	684,3	685,9	466,4	333,7	498,1	511,1
Фінляндія	59,4	58,0	67,5	100,4	118,2	103,1	89,8	110,2	131,0
Франція	1 381,1	2 105,4	1 993,1	1 510,3	1 520,5	1 341,9	1 299,1	615,6	723,4
Хорватія				2,7	2,7	2,4	1,4	1,6	1,3
Чехія	78,5	72,3	75,5	80,0	82,9	112,6	106,2	106,3	115,8
Швеція	674,2	1 108,9	1 141,9	1 084,4	439,3	363,7	334,0	328,8	351,2
Кіпр	8 603,1	9 620,5	12 700,8	15 907,7	17 725,6	11 971,6	9 894,8	8 785,5	8 932,7
Усього в Україні	38 992,9	45 370,0	48 197,6	51 705,3	53 704,0	38 356,8	32 122,5	31 230,3	31 606,4
Усього з країн ЄС-15	20 844,9	25 214,5	24 480,6	22 772,2	20 879,1	15 362,8	13 347,9	12 936,9	13 400,8

дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя, за 2014–2018 рр.– також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Джерело: Державна служба статистики України [5]

Таблиця 3

Регіони України з найбільшим надходженням прямих інвестицій (акціонерний капітал) (2010-2018), млн дол США

	Обсяги на 1 січня								
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Усього	38 992,9	45 370,0	48 197,6	51 705,3	53 704,0	38 356,8	32 122,5	31 230,3	31 606,4
Дніпропетровська	8 611,0	10 620,3	10 183,3	9 880,1	8 913,0	5 784,9	4 030,6	3 491,1	3 688,2
Донецька	3 720,6	4 329,2	3 559,9	3 566,7	3 789,1	2 322,0	1 748,0	1 249,6	1 116,4
Київська	1 488,5	1 574,2	1 714,8	1 798,2	1 951,5	1 750,3	1 593,4	1 516,8	1 588,7
Львівська	1 131,6	1 186,8	1 300,4	1 315,8	1 379,5	1 097,6	1 032,9	833,5	930,0
Одеська	1 042,0	1 107,3	1 220,5	1 629,1	1 671,7	1 423,3	1 320,3	1 228,8	1 202,6
Харківська	2 082,7	2 716,8	2 814,2	2 174,3	2 131,9	1 674,3	1 519,6	642,5	638,3
м. Київ	15 728,6	18 516,5	21 537,0	23 998,6	25 825,6	17 889,6	15 356,3	16 516,8	16 343,9

дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя, за 2014–2018 рр.– також без частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях

Джерело: на основі даних Державної служби статистики України [5]

Одним з ключових компонентів, які характеризують інвестиційний клімат країни виступає відкритість та обмеження щодо іноземних інвестицій. Як зазначено вище, політика щодо прямих іноземних інвестицій спрямована на активний пошук урядом України прямих іноземних інвестицій. Підтвердженням цього є створення у 2016 році офісу сприяння інвестиціям в Україні (UkraineInvest.com), державне агентство з дорученням на залучення та підтримку прямих іноземних інвестицій.

Варто зауважити, що нормативно-правова база для створення та функціонування бізнесу в Україні іноземними інвесторами, як правило, аналогічна нормативам для вітчизняних інвесторів, регламентується Законом України «Про іноземні інвестиції», проте передбачає низку особливостей та їм приділяється особлива увага.

Щодо аналіз інвестиційного клімату в Україні та світі, то Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) [7] та Всесвітня організація торгівлі (СОТ) [8] проводять офіційні огляди інвестицій та торгівлі та публікують їх у відкритому доступі. Також зазначені організації у 2018 році аналізували процес реформи децентралізації влади та на початок 2019 року ними висвітлено основні проблемні питання щодо навколишнього середовища.

Тим не менш, в Україні намагаються здійснювати кроки щодо покращення бізнес-середовища та створення сприятливих умов для розвитку бізнесу, удосконалюючи захист міноритарних інвесторів, спрощуючи процедуру незначних вимог та досудових узгоджень щодо виконання контрактів

Щодо зовнішніх інвестицій, то згідно з даними Державної служби статистики України, станом на 31 грудня 2018 року інвестиції України в зарубіжні країни становили приблизно 6,3 млрд. дол. США. Для фізичних осіб існують обмеження щодо їх максимального вкладу за кордон, який 50 000 євро (56 000 дол. США), і будь-яка інвестиція, що перевищує цю межу, вимагає ліцензії Національного банку України. Юридичні особи та приватні підприємці, зареєстровані в Україні, мають максимальну суму вкладу за кордон в розмірі 2 млн. євро (2,24 млн. дол. США) на рік [11; 12].

Іншим показником сприяння покращенню інвестиційного середовища виступає наявність двосторонніх інвестиційних та податкових угод. Отже, Україна налічує понад 70 двосторонніх інвестиційних угод [9] а понад 60 двосторонніх податкових угод [10].

Водночас, не зважаючи на певні кроки з боку уряду щодо покращення інвестиційного клімату та бізнес-середовища в країні та у прагненні створити прозоре регуляторне середовище, чинна регуляторна система залишається застарілий із суперечливими нормами та слабким захистом прав власності. Проте, беручи до уваги всю складність процесу перетворення, країна намагається

рухатися у правильному напрямку щодо встановлення більш чітких правил та чесного конкурентного середовища.

Правова система та судова незалежність відіграють значну роль для інвесторів, оскільки у випадку комерційних суперечок іноземний інвестор може звернутися до суду через низку установ. Закон України „Про іноземні інвестиції” передбачає, що суперечка між державою Україна та іноземним інвестором повинна бути врегульована в українських судах, якщо інше не передбачено міжнародними договорами.

На особливу увагу заслуговують інвестиційні стимули іноземним інвесторам. Іноземні інвестори звільняються від сплати мита за будь-який внесок в натуральній формі, що імпортується в Україну за рахунок статутного фонду компанії. Деякі обмеження діють, і мита на імпорт повинні сплачуватися, якщо підприємство продає, передає чи іншим чином розпоряджається майном. Україна також пропонує відносно великі показники амортизації для більшості основних фондів, включаючи майно, обладнання та обладнання як для іноземних, так і для вітчизняних інвесторів [5].

Іншим важливим фактором виступають ринки капіталу та портфельні інвестиції. Державні облигації становлять 95 % торгів; перелічено декілька корпоративних цінних паперів, а обсяг їх торгів незначний. Ринок капіталу для портфельних інвестицій невеликий і не має ліквідності. Місцевий інституційний інвестиційний сектор, включаючи приватні пенсійні інвестиції, є слабким. Ринок товарів в Україні недостатньо розвинений та нерегульований [11].

Іноземні інвестори можуть отримати кредит на місцевому ринку, використовуючи різні кредитні інструменти, хоча процентні ставки залишаються високими. Варто зауважити, що середовище кредитного ринку не має прозорості; виконання законів та правил не завжди відбувається на належному рівні; і інвестори, як внутрішні, так і іноземні, продовжують працювати в умовах невизначеності.

Щодо банківської системи, то банківський сектор у 2018 році мав високий чистий прибуток у 21,7 млрд. грн. (775 млн. дол. США), при цьому кількість збиткових банків зменшилась з 18 у 2017 році до 13 у 2018 році. Прибуток іноземних банків склав 15 млрд. грн. (555 млн. дол. США) у 2018 році. Однак, непоказні кредити залишаються одним з найбільших невирішених питань банківського сектору, на який станом на кінець 2018 року припадає 52,8 % позик. В Україні працює приблизно 77 банків, але 20 найкращих банків припадало на 91 відсоток чистих активів у 2018 році [6; 11; 12].

Велику роль відіграє валютне регулювання. У червні 2018 року Парламент України прийняв Закон "Про валюту та валютні операції", який лібералізував рамки валютного контролю.

Показник відповідального ведення бізнесу є одним з ключових при аналізі інвестиційного середовища. В Україні обмежена, але зростаюча обізнаність щодо міжнародних прийнятих стандартів відповідального ведення бізнесу, включаючи корпоративну соціальну відповідальність. Основними рушійними силами для впровадження цих стандартів стали життєздатне громадянське суспільство України, міжнародні компанії та інвестори та зусилля бізнес-асоціацій, таких як Американська торгова палата та Європейська Бізнес Асоціація. Уряд України запровадив стандарти корпоративного управління для захисту акціонерів; проте вони є добровільними.

Незважаючи на певні успіхи у намаганні створення привабливого інвестиційного клімату, іноземний бізнес визначає корупцію в багатьох секторах як значну перешкоду для прямих іноземних інвестицій.

До факторів впливу на формування інвестиційного середовища/клімату також відносять політику щодо трудових та соціальних відносин, рівень заробітної плати та рівень життя населення, тобто аналізують показники соціально-демографічного стану інвестиційної привабливості національної економіки. Основними такими показниками можна вважати наступні [4]: чисельність наявного населення, очікувана тривалість життя, відношення очікуваної тривалості життя в Україні до середнього в країнах-членах ЄС, обсяг видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я, обсяг видатків зведеного бюджету на освіту, частка населення похилого віку в загальній чисельності населення (станом на кінець звітної періоду, коефіцієнт старіння), рівень злочинності (кількість злочинів на 1000 осіб населення), норма бідності, співвідношення загальних доходів 20 % найбільш та найменш забезпеченого населення, загальний коефіцієнт міграційного приросту, скорочення (-) (на 10 тис. осіб), обсяг видатків зведеного бюджету на утримання армії.

Додамо до показників індикатори, які характеризують зайнятість населення. В Україні є достатньо освічена та кваліфікована робоча сила близько 26 млн. осіб. Чисельність населення України в грудні 2017 року становила 42,2 млн осіб. Офіційний рівень безробіття в Україні становив 9,1 % у 2018 році, хоча рівень безробіття в деяких регіонах, особливо на заході України, залишався значно більшим. За даними Міністерства соціальної політики України, у 2018 році було близько 1,7 млн. безробітних. Однак, лише 21 % офіційно зареєстровано у Державній службі зайнятості. Заробітна плата в Україні залишається низькою за західними мірками. У січні 2019 року мінімальна щомісячна заробітна плата зросла до 4173 грн. (155 дол. США) з 3723 грн (138 дол. США) у січні 2018 року. Реальна середньомісячна заробітна

плата збільшилася на 14,2 % до року до 9218 грн. (341 дол. США). Найвища заробітна плата є традиційно у фінансовій та авіаційній галузях; найнижча зарплата виплачується працівникам сільського господарства та охорони здоров'я [4; 11; 12].

Висновки з проведеного дослідження.

Таким чином, на основі представленого дослідження можна виділити основні фактори впливу на інвестиційне середовище та на рішення щодо інвестування в Україну, та які характеризують економіку України з урахуванням її сильних та слабких сторін. Фактори впливу на інвестиційне середовище які характеризують економіку України з урахуванням її сильних сторін наступні: Україна є одним з найбільших ринків Європи з 47 мільйонами споживачів; кваліфікована та недорога робоча сила та поява середнього класу оцінюється у 20% населення; уряд, який прагне покращити бізнес-клімат для сприяння інвестицій, реформуючи банківський сектор; якісна система освіти: Україна займає четверте місце в світі за рівнем кваліфікованих спеціалістів у секторі високих технологій; стратегічне географічне положення та розвинена транспортна інфраструктура (у країні 18 морських портів); присутність інвесторів, таких як Kraft Foods, Coca-Cola, Hewlett Packard, Cargill, Knauf, Raiffeisen; міжнародна фінансова підтримка: як глобальними інститутами (МВФ, Світовим банком чи ЄС), так і двосторонніми угодами; наявність природних ресурсів (запаси залізної руди та марганцю) та велика сільськогосподарська промисловість.

Проте, незважаючи на наявність компонентів, які позитивно впливають на рішення щодо інвестування в Україну, варто визначити фактори, які виступають слабкими детермінантами економіки України, а саме: недосконала та суперечлива правова база, особливо щодо регулювання питань діяльності та підтримки, захисту іноземних інвесторів; слабо диверсифікована економіка – сильна залежність від інших країн; високий державний борг (особливо зовнішній борг); постійний ризик неможливості країни сплатити за газ; падіння промислового виробництва з 2009 року та з 2014 року; нестабільна економіка, яка характеризується високим рівнем інфляції (14% у 2017 році); політична нестабільність; ділове середовище, яке загалом є ризикованим і складним для розуміння.

Водночас, вплив держави на інвестування в економіку країни є складним процесом, таким чином інвестиційний потенціал охоплює практично всі сфери: економічну, політичну, технологічну, соціальну. Таким чином, необхідно стимулювати надходження інвестицій в національну економіку та формувати сприятливий інвестиційний клімат, що, в свою чергу, дозволить виділити довгострокові інвестиційні програми для розвитку, модернізації та оновлення економіки України.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Денисенко М.П., Шапошнікова О.М., Будякова О.Ю. Сутність та роль інвестиційного бізнес-планування в сучасних умовах господарювання. *Вчені записки університету "Крок"*. № 1 (53) (2019). С. 46-50
2. Максимова Т.В. Характеристика поняття інвестиційна політика та її відмінність від інвестиційної діяльності. Актуальні питання економіки та управління у сучасних соціально-економічних умовах: збірник матеріалів міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 14–15 жовтня 2013 р. Дніпропетровськ : «Герда», 2013. С. 292–295. (Серія «Економіка і управління»).
3. US Department of State: веб-сайт. URL: <https://www.state.gov/reports/2019-investment-climate-statements/ukraine/> (дата звернення: 02.08.2019).
4. Сержантов В.В. Державна інвестиційна політика національної економіки: дис. ... канд. екон. наук.: 08.00.03. Київ, 2018. 460 с.
5. Trade portal: веб-сайт. URL: <https://www.nordeatrade.com/en/explore-new-market/ukraine/investment> (дата звернення: 02.08.2019).
6. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua (дата звернення: 02.08.2019).
7. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). веб-сайт. URL: <http://www.oecd.org/investment/oecd-investment-policy-reviews-ukraine-2016-9789264257368-en.htm> (дата звернення: 02.08.2019).
8. Всесвітня організація торгівлі (СОТ). веб-сайт. URL: WTO: https://www.wto.org/english/tratop_e/tp434_e.htm.
9. Офіс з фінансового та економічного аналізу у Верховній Раді України. Перелік двосторонніх Угод України про сприяння та взаємний захист інвестицій. URL: <https://feao.org.ua/news/ukraines-bilateral-treaties-investments/?lang=ua> (дата звернення: 02.08.2019).
10. Державна фіскальна служба України. веб-сайт. URL: <http://sfs.gov.ua/en/sts-activity/international-tax-relations/international-treaties-conventions-on-taxation/> (дата звернення: 02.08.2019).
11. InVenture. Інвестиційна аналітика. веб-сайт. URL: <https://inventure.com.ua/ua/analytics> (дата звернення: 02.08.2019).
12. Ukraine invest. веб-сайт. URL: <https://ukraineinvest.com/whyukraine/reforms/> (дата звернення: 02.08.2019).
13. An official website of the United States government. веб-сайт. URL: <https://www.bea.gov/international/factsheet/factsheet.cfm?Area=344> (дата звернення: 02.08.2019).
14. Corruption Perceptions Index 2017. 21 November 2018. Transparency international. веб-сайт. URL: https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017 (дата звернення: 02.08.2019).
15. Doing Business. веб-сайт. URL: <http://doingbusiness.org/rankings> (дата звернення: 02.08.2019).
16. Global Innovation Index. веб-сайт. URL: <http://globalinnovationindex.org/content/page/data-analysis> (дата звернення: 02.08.2019).

REFERENCES:

1. Denysenko M. P., Shaposhnikova O. M., Budiakova O. Iu. (2019) Sutnist ta rol investytsiinoho biznes-planuvannia v suchasnykh umovakh hospodariuvannia [The essence and role of investment business planning in modern conditions of management]. *Vcheni zapysky universytetu "Krok"*. № 1 (53). pp. 46-50.
2. Maksymova T. V. (2013) Kharakterystyka poniatia investytsiina polityka ta yii vidmynnist vid investytsiinoi diialnosti [Characteristics of the concept of investment policy and its difference from investment activities]. *Aktualni pytannia ekonomiky ta upravlinnia u suchasnykh sotsialno-ekonomichnykh umovakh*: zbirnyk materialiv mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii 14–15 zhovtnia, Dnipropetrovsk : «Herda». pp.292–295.
3. US Department of State: web-site. URL: <https://www.state.gov/reports/2019-investment-climate-statements/ukraine/> (accessed 2 August 2019).
4. Serzhantov V. V. (2018) Derzhavna investytsiina polityka natsionalnoi ekonomiky [State investment policy of the national economy]. (PhD Thesis). Kyiv. (in Ukrainian)
5. Trade portal: web-site. URL: <https://www.nordeatrade.com/en/explore-new-market/ukraine/investment> (accessed 2 August 2019).
6. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy [State Statistics Service of Ukraine]: web-site. URL: www.ukrstat.gov.ua (accessed 2 August 2019).
7. Organization of economic cooperation and development (OECD). web-site. URL: <http://www.oecd.org/investment/oecd-investment-policy-reviews-ukraine-2016-9789264257368-en.htm> (accessed 2 August 2019).
8. World Trade Organization (WTO). web-site. URL: WTO: https://www.wto.org/english/tratop_e/tp434_e.htm (accessed 2 August 2019).
9. Perelik dvostoronnikh Uhod Ukrainy pro spriannia ta vzaiemnyi zakhyst investytsii [List of bilateral Agreements of Ukraine on promotion and mutual protection of investments]. Ofis z finansovoho ta ekonomichnoho analizu u Verkhovnii Radi Ukrainy. URL: <https://feao.org.ua/news/ukraines-bilateral-treaties-investments/?lang=ua> (accessed 2 August 2019).
10. Derzhavna fiskalna sluzhba Ukrainy [State Fiscal Service of Ukraine]. web-site. URL: <http://sfs.gov.ua/en/sts-activity/international-tax-relations/international-treaties-conventions-on-taxation/>. (accessed 2 August 2019).
11. InVenture. Investytsiina analityka [Investment analytics]. web-site. URL: <https://inventure.com.ua/ua/analytics> (accessed 2 August 2019).
12. Ukraine invest. web-site. URL: <https://ukraineinvest.com/whyukraine/reforms/> (accessed 2 August 2019).
13. An official website of the United States government. web-site. URL: <https://www.bea.gov/international/factsheet/factsheet.cfm?Area=344> (accessed 2 August 2019).
14. Corruption Perceptions Index 2017. 21 November 2018. Transparency international. web-site. URL: https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017 (accessed 2 August 2019).
15. Doing Business. веб-сайт. URL: <http://doingbusiness.org/rankings> (accessed 2 August 2019).
16. Global Innovation Index. web-site. URL: <http://globalinnovationindex.org/content/page/data-analysis> (accessed 2 August 2019).